

KALKULUS I. GYAKORLAT
FIZIKA BSC I/1.

1. gyakorlat, 2019. 09. 12.

(Jelölés: **Házi feladat** (a következő heti röpz h anyaga) az emelt szintű csoportnak)

1. Ábrázoljuk a következő halmazokat a síkon!

- (a) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y < 1\}$,
- (b) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 < 4\}$,
- (c) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 < 4, x + y < 1\}$,
- (d) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x| + |y| < 1\}$.

2. Ha A, B és C adott halmazok, akkor írjuk fel az alábbi halmazokat A, B, C és az $\cup, \cap, \setminus$ halmazműveletek segítségével:

- (a) $E = \{x : x \in A \text{ és } (x \in B \text{ vagy } x \in C)\}$;
- (b) $F = \{x : (x \in A \text{ és } x \in B) \text{ vagy } x \in C\}$.

3. Igazak-e az alábbi halmazegyenlőségek? Ha igen, bizonyítsuk be, ha nem, akkor adjunk meg konkrét halmazokat, amelyekre nem teljesül az egyenlőség.

- (a) $(A \cup B) \setminus A = B$;
- (b) $(A \cup B) \setminus C = A \cup (B \setminus C)$;
- (c) $(A \cup B) \setminus (A \cap B) = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$.

4. Igazak-e az alábbi állítások?

- (a) $(A \subset B \text{ és } A \subset C) \iff A \subset (B \cup C)$;
- (b) $(A \cup C = B \cup C \text{ és } A \setminus C = B \setminus C) \iff A = B$;

5. Legyen X egy halmaz, $A, B \subset X$. Bizonyítsuk be, hogy

$$(a) \overline{A \cup B} = \overline{A} \cap \overline{B}, \quad (b) \overline{A \cap B} = \overline{A} \cup \overline{B}.$$

6. Legyenek $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ a következő függvények: $f(x) = x + 3$, $g(x) = x^2$. Határozzuk meg az $f \circ g$ és a $g \circ f$ függvényeket.

7. Írjuk be a hiányzó függvényeket:

- (a) $f(x) = x^2$ $g(x) = x + 1$ $(f \circ g)(x) = ?$
- (b) $f(x) = ?$ $g(x) = x + 4$ $(f \circ g)(x) = x$
- (c) $f(x) = \sqrt{x}$ $g(x) = ?$ $(f \circ g)(x) = |x|$

8. Legyenek $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvények. Igaz-e, hogy ha mindkettő injektív, akkor $f + g$ is injektív?

9. Mely függvények injektívek? Amennyiben létezik, adjuk meg az inverzét!

- (a) $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$, $f(x) = \sqrt{1 - x^2}$;
- (b) $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x^3$;
- (c) $h : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = x - \frac{1}{x}$;
- (d) $k : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{0\}$, $k(x) = \frac{1}{x}$.

10. Legyen $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ adott függvény. Határozzuk meg az $f^{-1}([4, 9])$, $f^{-1}([-1, 0])$, $f^{-1}([-2, -1])$ halmazokat, ha

- (a) $f(x) = x^2$;
- (b) $f(x) = \sin x$.

11. Legyen $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ egy függvény, $A, B \subset \mathbb{R}$ tetszőleges halmazok.

- (a) Mutassuk meg, hogy
  - (a) $A \subset f^{-1}(f(A))$;
  - (b) $f(f^{-1}(B)) \subset B$.

(b) Adjunk példát arra, hogy a fenti tartalmazásoknál általában nincs egyenlőség! (Nézzük meg az előző feladatot.)